

Muistio

Lepästensuon osayleiskaava, I viranomaisneuvottelu

Aika: 10.3.2023, klo 9:30-10:40

Paikka: Teams-neuvottelu

Läsnä: Markku Uski, Miehikkälän kunta, tekninen johtaja
Krista Rantamo, Miehikkälän kunta, ympäristötarkastaja
Jari Metso, Miehikkälän kunta, rakennusvalvonta
Tarja Alastalo, Miehikkälän kunta, kunnanhallituksen pj
Raimo Pakkanen, Miehikkälän kunta, kuntatekniikan lautakunnan pj
Pertti Perttola, KASELY, alueidenkäyttöpäällikkö
Mikko Manninen, KASELY, alueidenkäytön asiantuntija
Tuula Tanska, KASELY, luonnonsuojelubiologi
Jarmo Kivi, KASELY, vesitalousasiantuntija
Taina Ihaksi, KASELY, hydrobiologi
Katriina Keskitalo, KASELY, hydrogeologi
Viivi Alajuuma, Kymenlaakson museo, rakennustutkija
Marita Kykyri, Kymenlaakson museo,
Lotta Vuorinen, Kymenlaakson liitto, suunnittelupäällikkö
Maarit Suomenkorpi, AFRY Finland Oy, kaavanlaatija

1 Järjestäytyminen ja osallistujat

Markku Uski Miehikkälän kunnasta toimi puheenjohtajana ja konsultti Maarit Suomenkorpi laatii muistion. Osallistujat esittäytyivät.

2 Kaavoitushankkeen lähtökohdat (kunta/AFRY)

Markku Usko kertoi, että kyse on kunnassa ensimmäisestä aurinkoenergian hankkeesta. Kunta näkee hankkeen positiivisena ja se tukee kunnan strategisia tavoitteita uusiutuvan energian käytöstä ja päästöjen vähentämisestä.

Maarit Suomenkorpi esitteli hankkeen tavoitteita. Voimala tuottaisi vuosittain sähköä noin 109 gigawattituntia ja paneeliteho on noin 100 MWp. Alue on noin 132 hehtaarin kokoinen.

3 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (AFRY)

Suomenkorpi esitteli alustavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman.

Suunnittelutilanteen osalta todettiin, että Kotkan-Haminan seudun strateginen vaiheyleiskaava saanut lainvoiman. Tarkistetaan tieto OAS:aan.

Kaakkois-Suomen ELY-keskus

Pertti Perttola totesi, että alustavan aikataulun mukaiselle etenemiselle ei ole estettä, mikäli ei ole erityisiä yhteensovittamistarpeita olemassa. Ehdotusvaiheessa selvitykset pitää olla tehty kattavasti. Kun valtuusto päättää kaavan hyväksymisestä, ei saa olla epäselvyyttä ovatko tavoitellun maankäytön edellytykset olemassa. Riittävien

Muistio

selvitysten puuttuminen on valitusperuste. Säädöspohjaisia ristiriitoja ei saa syntyä. Vuorovaikutukselta edellytetään avoimuutta ja osallistujatahoilla pitää valmisteluvaiheessa olla mahdollisuus ottaa kantaa.

Jarmo Kivi kertoi hulevesien osalta, että valuma-alueen koko on 6,4 km². Vedet laskevat ojaa myöten Miehikkälän taajaman läpi Vaalimaanjokeen ja venäjän kautta Itämereen. Vedet johtuvat ojitusyhteisöjen uomaan, jolloin on varmistuttava, ettei vesimäärästä aiheudu haittaa yhteisölle. Kaava-alue tulee osaksi yhteisöä, kun se johtaa vedet yhteisön ojiin. Alueella toimii kolme yhteisöä yhteensä. Kuvassa oleva valuma-alue on mallinnus. Kannattaa varmistaa, ettei valuma-alue pura jostakin toiseen suuntaan. On hyvä selvittää, millaisia pidätysrakenteita on ajateltu. Oletettavasti on tarve kaivaa jonkin verran. Kivi / Manninen toimittaa kokouksessa esitellyt kartat kaavoittajalle ja kunnalle.

Lisäyksenä vesistöyksiköstä: Koska kyse ei ole asemakaavasta niin kaava-alueesta kokonaisuudessaan ei tule yhteisön jäsentä. Osayleiskaava-alueella yhteisön jäseneksi tulevat vain ne kiinteistöt, jotka ovat yhteisön/yhteisöjen hyötyalueella. Alapuolen yhteisöille ei kuitenkaan saa aiheutua haittaa ääriolosuhteidenkaan aikana. Pidätys-/viivästysratkaisuilla on iso merkitys. Mikäli osayleiskaavan alueelta tulevat vedet eivät pidätys-/viivästysrakenteista huolimatta mahdu ääriolosuhteiden aikana yhteisön/yhteisöjen uomiin niin tulee uomia suurentaa (VL 5 luvun 12 §) sekä yhteisö/yhteisöt tulee tällöin herättää.

Markku Uski kertoi, että taajaman läpi menevä Huudinoja on kunnan ylläpidossa asemakaava-alueella. Kunta on ojitusyhteisön jäsen. Yhtiö perkesi 5 v sitten ojan kaava-alueen rajaan ja kunta loput keskustaan asti. Maantien länsipuolta ei perattu.

Taina Ihaksi totesi, että Vaalimaanjokeen on tehty kunnostuksia ja että kalatalouden osalta tilannetta pitäisi edelleen parantaa. Tulva-aikaisia vaikutuksia pitäisi pystyä vähentämään ja ojittamista pitäisi välttää aina, kun mahdollista, jotta kuormitusta voidaan vähentää. Vaikka alueella on jo tehty ojituksia, pitäisi tehdä vaikutusarviointia. Alue on metsäistä ja ilmastovaikutuksia pitäisi arvioida. Ihaksi kysyi, onko Miehikkälässä vajaakäytössä olevia peltoalueita, joille tällainen soveltuisi. Kaakkois-Suomessa tavoitteena, että aurinkovoimaa sijoitettaisiin pääasiassa muualle kuin metsämaalle, koska puunkäyttö on kovaa ja sille on jatkossakin tarvetta.

Markku Uski vastasi, ettei ole tehty selvitystä, mutta alueita etsiviä toimijoita on liikkeellä. Hanketoimijan ei ole tarkoitus ojitusta lisätä, vaan on pohdittu, onko mahdollista nostaa veden pintaa suolla. Ei vaatisi niin paljon raivausta käytön aikana, kun kasvu rajoittuu. Puustoa toki poistetaan. Asiaa on hyvä avata suunnitelmassa.

Ihaksi tiedusteli, voidaanko voimalinjojen alle sijoittaa aurinkovoimalaa?

Suomenkorpi vastasi, että voimalinjoja tulee päästä huoltamaan, joten oletettavasti voimalan rakenteita ei voida aivan linjojen kohdalle toteuttaa. Sähköyhtiön kanssa on sovittava tarvittavista suojaetäisyyksistä.

Katriina Keskitalo mainitsi, ettei tunnista merkittäviä pohjavesiriskejä. Vesitaseeseen asia voi vaikuttaa puuston poiston kautta, kun haihdunta vähenee. Tarkasteltava

Muistio

nouseeko pohjaveden pinta sen seurauksena ja tuoko jotakin muutoksia vesitaseeseen.

Tuula Tanska pyysi lisäämään osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan alueella toimivat yhdistykset ja järjestöt. Luontojärjestöt ovat ainakin kiinnostuneita. Suunnittelualueelta ei ole ennakkoon tiedossa mitään erityistä luontoarvoja, vaikutta nuorehkolta suomänniköltä. Lepästensuon lounaiskulmalla, Porraskorven suunnalta liito-oravahavainto, suunnittelualueen ulkopuolelta. Potentiaaliset liito-oravapaikat kannattaa selvittää heti keväällä. Muutoin luonnon osalta ei ole tiedossa mitään erityistä.

Pertti Perttola huomautti, että kaikki tarpeelliset selvitykset on oltava olemassa siinä vaiheessa, kun hanketta halutaan toteuttaa. Osa selvityksistä kuuluu luvituksen ja osa yleispiirteisen maankäytön ohjauksen piiriin. Yleispiirteisellä kaavalla osoitetaan alueen maankäyttö, mutta se ei vielä varmista, että voimallistavoite on koko laajuudessa toteutettavissa. Tekninen toteutus vaikuttaa myös hankkeen tuottamiin vaikutuksiin. Selvitystarkkuus siihen peilaten. Julkishallinnon voitava ottaa kantaa, onko toteutettavissa.

Keskitalo Katriina lisäsi, että mm. ojituksen vesilain mukaisen luvan tarve tulee tarkastella sitten, kun suunnitelmat riittävän tarkalla tasolla.

Kymenlaakson liitto

Lotta Vuorinen totesi, että osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan on lisättävä koko maakuntaa koskevat suunnittelumääräykset vesien ekologisen tilan parantamista ja muinaisjäännöksiä koskeva määräys. Määräykset on huomioitava jatkosuunnittelussa ja selostuksessa kuvattava, miten nämä huomioitu yleiskaavan ratkaisussa. Maakuntakaavassa ei varsinaisesti ole aurinkovoimaloita käsitelty ja pohdittu, missä on maakunnallinen aurinkovoiman rakentamisen raja. Tiedoksi, että tekeillä on selvitys koskien aurinkovoiman maakunnallista potentiaalia ja maakunnallisen aurinkovoiman rajan ylittymistä. Selvitys valmistuu elokuun lopussa ja antaa ohjeita tuleviin hankkeisiin. Lähtökohtaisesti on tällä hetkellä katsottu, että tämän kaltaiset hankkeet eivät vaadi maakuntakaavallista käsittelyä.

Markku Uski lisäsi, että alue on erittäin potentiaalista aurinkovoimaloiden aluetta. Yhdessä ELY:n kanssa pohdittiin toteutusmuotoa. SRT/YK. Päädyttiin, että yleiskaava on oikea instrumentti. Melko iso alue. Vaikutukset tulee riittävän hyvin arvioitua. Kaava kuitenkin vahva lupaprosessissa. STR kaatuisi helpommin, jos valituksia tulee.

Kymenlaakson museo

Viivi Alajuuma totesi, että rakennetun kulttuuriympäristön tai maiseman osalta ei ole selvitystarpeita.

Marita Kykyri mainitsi, että alue ei ole kaikkein potentiaalisinta arkeologian osalta. OAS:ssa mainitut Salpalinjakohteet kuuluvat kärkekohteiden kategoriaan. Alueella on entistä peltoviljelyaluetta ja sillä on elinkeinohistoriaa ja ollut ihmistoimintaa, vaikka se on nykyisin suoaluetta. Olisi hyvä tietää, minne aurinkopaneelit tarkemmin sijoittuvat. Museo suosittelee arkeologisen inventoinnin tekemistä. Alueelta voi löytyä lähinnä

Muistio

historiallisen ajan kohteita. Selvitys on aloitettava historiallisen kartta-aineiston tarkastelusta, jotta niistä näkee potentiaalisuuden, mitä maastossa ei näy, esim. kulkureitit, rajamerkit, rajakivet, elinkeinohistoria ja kyläasutus.

Krista Rantamo tiedusteli, tarvitaanko YVA-tarveratkaisu.

Manninen vastasi, että alustavasti keskusteltu YVA-tarpeesta ELYssä. Päätös YVA-tarpeesta ratkaistaan erikseen.

Maarit Suomenkorpi kertoi, että hanketoimijalla tarkoitus joka tapauksessa tehdä YVA-tarveaineisto ja pyytää lausunto. Manninen totesi menetelmän olevan hyvä.

Raimo Pakkanen mainitsi, että asutus jää kaava-alueen ulkopuolelle. Kaava-alueella sijaitseva Saarela on ollut 30 vuotta tyhjillään, mutta ollut asuttu. Vesi laskee Huudinojaan, joka toisinaan tulvii ja pitäisi perata kunnan osuus lähes kilometrin matkalta.

Markku Uski huomautti, että alueella kulkevat voimalinjat ovat Suurmiehkälä-Virojoki sekä Saivikkalan haara, jotka ovat Kaakon Alueverkon omistamia, 110 KV linjoja.

4 Laadittavat selvitykset

Edellisen kohdan mukaisesti tulee laatia selvitykset hulevesistä, vesistövaikutuksista, vesitaseen ja pohjaveden korkeuden muutoksista, liito-oravista ja muinaisjäänöksistä.

5 Jatkotoimenpiteet

Suomenkorpi kertoi, että keväällä järjestetään yleisötilaisuus ja tiedusteli pidetäänkö viranomaisten kanssa työneuvottelu, kun selvitykset ja alustava ehdotus ovat valmistuneet

Pertti Perttola totesi, että työneuvottelu on hyvä pitää ja olla myös yksittäisiin asiantuntijoihin yhteydessä. Reunaehdot ja huomioitavat seikat on hyvä olla konsultilla tiedossa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Perttola lisäsi, että 18.4.2023 mennessä voi hakea Ympäristöministeriöltä rahoitusta tämän tyyppisiin hankkeisiin. (<https://hakulomake.fi/ym/fi/node/124>)

Markku Uski totesi, että yleisötilaisuus on hyvä pitää, kun luonnos nähtävillä. Kaikkien alueen maanomistajien kanssa tehty sopimus. Kaavaprosessin yhteydessä kuullaan naapurimaanomistajat ja kuntalaiset.

Selvitysten löydökset toimitetaan viranomaisille tiedeoksi.

6 Muut asiat

Ei muita asioita.

7 Kokouksen päättäminen

Maarit toimittaa muistion Uskille.

Kokous päättyi 10:40.

Muistio

Liitteet:

1. Alustava OAS
2. Hulevesikartat ja valuma-alue